

תל-אביב, א' בכסלו תשע"ג

15 בנובמבר 2012

128S3052

חוזר מס' ח-06-XXXX

לכבוד

התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי

הנדון: מנהל דיווח חשבונאי ראשי
(ניהול בנקאי תקין, הוראה מס' 305)

מבוא

1. ההתפתחות המהירה שחלה בשנים האחרונות בהיקף ובמורכבות של הסביבה העסקית ובפעילויות של התאגידים הבנקאיים, והניסיון שנצבר בשנים אלו, הדגישו את התרומה המשמעותית של מערכי דיווח חשבונאי מהימנים ואפקטיביים ליציבות תאגידים בנקאיים ואת החשיבות שיש לקיום משאבים ידע ובקרות מתאימות על דיווח חשבונאי לאורך כל הארגון.
2. לאור האמור נוצר צורך לעדכן את הוראת ניהול בנקאי תקין 305 בדבר "חשבונאי ראשי". לאחר התייעצות עם ועדת הקשר של לשכת רואי חשבון בישראל עם המפקח על הבנקים והוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות ובאישור הנגיד, הוחלט על עדכון ההוראה כמפורט להלן.

תיקון להוראה 305 "מנהל דיווח חשבונאי ראשי"

3. שם ההוראה ישונה מ"חשבונאי ראשי" ל"מנהל דיווח חשבונאי ראשי".
4. בסעיף 1 במקום "חשבונאי ראשי" יבוא "מנהל דיווח חשבונאי ראשי".
5. בסעיף 2(א) במקום "האחראי על הרישום החשבונאי של מערך הדיווח הכספי בתאגיד בנקאי (להלן – "חשבונאי ראשי") יהא כפוף ישירות למנהל הכללי או לחבר הנהלה שאינו אחראי על תחום בו מבוצעות פעילויות עסקיות" יבוא "האחראי על מכלול מערך החשבונאות והדיווח הכספי בתאגיד בנקאי (להלן – "מנהל דיווח חשבונאי ראשי") יהא חבר הנהלה הכפוף ישירות למנהל הכללי".
6. בסעיף 2(ב):
 - א. במשפט הראשון, במקום "החשבונאי הראשי", יבוא "מנהל הדיווח החשבונאי הראשי".
 - ב. המשפט השני יוחלף במשפט הבא: "מנהל הדיווח החשבונאי הראשי לא ישתתף בוועדות הנהלה המקבלות החלטות עסקיות (כגון אישור מתן אשראי) כשותף בקבלת ההחלטות העסקיות, אלא כאחראי לכך שהיבטי דיווח כספי יוצגו באופן נאות וישקלו בהליך קבלת ההחלטות.

תאגיד בנקאי הסבור כי בשל נסיבות ייחודיות הקיימות בתאגיד הבנקאי ראוי לאפשר למנהל הדיווח החשבונאי הראשי שלו להיות אחראי לביצוע פעילויות נוספות, רשאי לפנות אל המפקח על הבנקים לקבלת אישור.

7. נוספו סעיפים 3 ו-4, כמפורט בהוראה.

תחילה

8. תחילת התיקונים להוראת ניהול בנקאי תקין על פי חוזר זה היא מיום פרסומם.

הוראות מעבר

9. תאגיד בנקאי או חברת כרטיסי אשראי המתקשים ביישום הוראה זו יפנו למר עידו גליל, מנהל יחידת דיווח כספי, לקבלת הנחיות ספציפיות.

עדכון הקובץ

10. מצ"ב דפי עדכון לקובץ הוראות ניהול בנקאי תקין. להלן הוראות העדכון:

להכניס עמוד

להוציא עמוד

בכבוד רב,

דוד זקן

המפקח על הבנקים

מנהל דיווח חשבונאי ראשי (7/1298)**מבוא**

1. כללי הבקרה הפנימית מחייבים הפרדה בין תפקידי ביצוע לבין תפקידי הרישום החשבונאי. בהוראה זו מפורטים כללים מסויימים בנוגע להיבט זה ביחס ל**מנהל הדיווח** החשבונאי הראשי בתאגיד בנקאי.

מנהל דיווח חשבונאי ראשי

2. (א) האחראי על **מכלול הרישום-מערך** החשבונאי **של-ומערך** הדיווח הכספי בתאגיד בנקאי (להלן - "**מנהל דיווח** חשבונאי ראשי"), יהא **חבר הנהלה** הכפוף ישירות למנהל הכללי.

או לחבר הנהלה שאינו אחראי על תחום בו מבוצעות פעילויות עסקיות.

(ב) **מנהל הדיווח** החשבונאי הראשי ועובדיו, לא יבצעו ולא יהיו אחראים לביצוע פעילויות עסקיות (לרבות של מכשירים פיננסיים) ובכלל זה תפקיד מנהל הסיכונים בתאגיד הבנקאי כמשמעותו בהוראה מס' 339. **בהתאם לכך, (ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), מנהל הדיווח** החשבונאי הראשי **לא ישתתף ראשי להיות חבר בוועדות מסויימות, למעט בוועדות הנהלה** המקבלות החלטות עסקיות (כגון **ועד אישור מתנת אשראי**) **כשותף בקבלת ההחלטות העסקיות, אלא כאחראי לכך שהיבטי דיווח כספי יוצגו באופן נאות וישקלו בהליך קבלת ההחלטות.**

תאגיד בנקאי הסבור כי בשל נסיבות ייחודיות הקיימות בתאגיד הבנקאי ראוי לאפשר למנהל הדיווח החשבונאי הראשי שלו להיות אחראי לביצוע פעילויות נוספות, ראשי לפנות אל המפקח על הבנקים לקבלת אישור.

מהימנות מערך החשבונאות והדיווח הכספי

3. **תאגיד בנקאי יודא כי למנהל הדיווח החשבונאי הראשי יש ידע ומשאבים מספקים על מנת להבטיח כי מערך החשבונאות והדיווח הכספי הולם את מורכבות והיקף פעילויות התאגיד הבנקאי והינו מהימן ואפקטיבי.**
בנוסף, תאגיד בנקאי יודא קיום שיתוף פעולה נאות וחלוקת אחריות ברורה בין מנהל הדיווח החשבונאי הראשי לבין היחידות האחרות בתאגיד הבנקאי אשר עליהן הוא מסתמך בעבודתו.

4. **מנהל הדיווח החשבונאי הראשי יהיה האחראי על פונקצית הבקרה הפנימית על דיווח כספי ועל פונקצית הבקרות והנהלים לגבי הגילוי כספי, כאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 309 בדבר בקרות ונהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי.**

* * *

עדכונים

חוזר 06 מס'	גרסה	פרטים	תאריך
1935	1	הוראה מקורית	21/7/98

11.2012

קובץ שאלות ותשובות בנושא מנהל דיווח חשבונאי ראשי ובקרה פנימית על דיווח כספי

קובץ זה מהווה ריכוז של עמדות מסוימות שנמסרו על ידי הפיקוח על הבנקים לתאגידי בנקאיים בנושא מנהל דיווח חשבונאי ראשי ובקרה פנימית על דיווח כספי עד ליום הכנת הקובץ. הקובץ אינו מהווה רשימה מלאה של עמדות הפיקוח על הבנקים לגבי שאלות שתאגידי בנקאיים שאלו בנושא זה, או לגבי סוגיות אחרות שעשויות לעלות בנושא זה. מצ"ב בנספח ריכוז השינויים המוצעים בנוסח זה של קובץ השאלות והתשובות.

תאריך עדכון	
	א. תחומי אחריות של מנהל דיווח חשבונאי ראשי
	<p>שאלה א'1: לעניין יישום סעיף 2.2 (ב) להוראת ניהול בנקאי 305 בדבר "מנהל דיווח חשבונאי ראשי", האם קיימות דוגמאות לתחומי אחריות מסוימים שעשויים להיכלל במסגרת תחומי האחריות של מנהל הדיווח החשבונאי הראשי, מעבר לאחריותו על מכלול מערך החשבונאות והדיווח הכספי?</p>
11.2012	<p>תשובה: מלבד אחריותו על מכלול מערך החשבונאות והדיווח הכספי בתאגיד הבנקאי, תחומי אחריות של מנהל הדיווח החשבונאי הראשי עשויים לכלול, לפי העניין, גם אחריות על נושאים כגון בקרת תשלומים ותקבולים, הכנה ובקרה תקציבית, מדידת מרכזי רווח ושירות, ביטוח בנקאי, חשבות שחר, מיסים והנפקות הון, ובלבד שלא יבצע מטלה העשויה ליצור ניגוד עניינים, בין תפקידו כגורם אחראי על מכלול המערך החשבונאי והדיווח הכספי, לבין תפקידים אחרים נוספים שהוא עשוי למלא.</p>
	ב. בקרה פנימית על דיווח כספי
	<p>שאלה ב'1: האם תאגיד בנקאי רשאי להתקשר בעסקה מבלי שהתקבל אישור מנהל הדיווח החשבונאי הראשי לכך שהתאגיד הבנקאי ערוך למדוד ולהציג את העסקה באופן נאות?</p>
11.2012	<p>תשובה: בהמשך לאמור בסעיף 5.5 (ג) בהוראת ניהול בנקאי תקין 339 בדבר "ניהול סיכונים", תאגיד בנקאי לא יתקשר בעסקה אלא אם התקבל אישור מנהל הדיווח החשבונאי הראשי כי התאגיד הבנקאי ערוך למדוד ולהציג את העסקה באופן נאות, וכי הבקרות הפנימיות על הדיווח הכספי על העסקה אפקטיביות. תאגיד בנקאי יודא קיום וישום נוהל מתאים לעניין זה.</p>

טיוטה

נספח - ריכוז השינויים המוצעים בנוסח זה של קובץ השאלות והתשובות

התשובות לשאלות א'1 ובי'1 נוספו לקובץ השאלות והתשובות בעקביות להבהרות שנכללו במכתבנו מס
הס – 212 מיום 30.6.2010.